

ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ПЕРІОДІВ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Котвіцька А. А., Барковська О. Я., Гавриш Н. Б.

Практика студентів як одна із форм навчання, є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів для фармацевтичного сектору системи охорони здоров'я.

Мета – дослідження історичних періодів та систематизація даних про становлення та розвиток навчально-виробничих практик, зумовлена необхідністю поглибленого дослідження вітчизняного досвіду її організації в Національному фармацевтичному університеті (НФаУ) протягом минулих років.

У роботі використано історичний та ретроспективний наукові методи аналізу.

Під час дослідження здійснено аналіз навчальних планів підготовки фахівців за спеціальністю «Фармація» за період з 1921–2017 рр., річних звітів відділу практики та сприяння працевлаштуванню НФаУ та нормативно-правових актів, що регламентують питання організації та проведення навчально-виробничої практики.

Результати дослідження дають підстави стверджувати, що за весь період існування в НФаУ існували різноманітні підходи до назв та змісту практик, їх форм організації і тривалості.

У результаті ретроспективного аналізу нами визначено 5 основних періодів становлення та розвитку навчально-виробничих практик у НФаУ, а саме:

Період організаційно-методичного становлення 1921–1970 рр. характеризується залученням баз практики інших областей (30-і роки), визначенням структури практики (50-і роки), створенням першого Положення про практику (1968 р.). У цей період введено паспортизацію галузевих підприємств як баз практики (з 1969 р.), визначено Порядок закріплення баз практики за ВНЗ терміном на 5 років (з 1969 р.); сформовано багаторівневу ефективну систему організації практики (ВНЗ-ОблАПТУ-ГАПТУ-МОЗ УРСР), залучено до керівництва практикою широке коло практичних працівників.

Період активного розвитку 1970–1991 рр. визначений проведенням першої підсумкової конференції з практики (1971 р.), проведенням на базі ХФІ першої республіканської навчально-методичної конференції з практики (1982 р.), Всесоюзної наради з подальшого покращення практичної підготовки студентів медичних і фармацевтичних ВНЗ країни у м. Запоріжжі (1983 р.), введенням посади завідуючого виробничою практикою (1969 р.). Також фахівцями ХФІ розроблено першу Наскрізну програму практики (1984 р.).

Період адаптації до ринкової економіки 1991–2003 рр. характеризується зменшенням загального терміну практики; ускладненням відносин з базами практики, заснуванням ботанічного саду як бази практики (1992 р.), створенням навчально-науково-виробничого центру (1994 р.). У цей період здійснено підготовку Положення про практику (1993 р.), Інструкції про практику (1995 р.).

Період удосконалення системи організації 2003–2011 р. розроблено і впроваджено програми практики за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (2005 р.), розпочато процес формування нових відносин з базами практики на засадах соціального партнерства, збільшено загальний термін практики (2009 р.), активізовано процес проходження практики за кордоном.

Сучасний період розвитку практики нами визначено як період партнерських зв'язків з базами практики 2011–2017 рр. характеризується розширенням участі роботодавців у підготовці кадрів (2011 р.), проведено першу науково-практичну конференцію з практики (2014 р.), розроблено НПА за вимогами СУЯ: документована процедура «Зв'язки з базами практики», Положення про практику (2015 р.), створено підрозділ сприяння працевлаштуванню, Раду роботодавців (2016 р.).

Таким чином, узагальнюючи зазначимо, що аналіз історичних передумов становлення та розвитку навчально-виробничих практик в НФаУ має суттєве значення для удосконалення їх змісту та форм організації.

Використана література

1. Инструкция об организации и проведении учебной и производственной практики студентов медицинских (фармацевтических) институтов и медицинских факультетов университетов СССР / МЗ СССР. – М., 1977. – 18 с.
2. Історія Національного фармацевтичного університету: люди, події, факти / за заг. ред. В. П. Черниха. – Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2005. – 624 с.
3. Національний фармацевтичний університет: новітня історія: монографія / НФаУ; уклад.: В. П. Черних та ін.; за ред. В. П. Черних. – Х.: Золоті сторінки, 2016. – 568 с.
4. Практична підготовка в Національній фармацевтичній академії України. / В. П. Черних, І. А. Зупанець, В. А. Георгіянц та ін.; за ред. чл.-кор. НАН України, проф. В. П. Черниха. – Х.: Вид-во НФаУ, 2000. – 142 с.
5. Учебный план института по квалификации «провизор», утвержденный 22 июля 1944 года / ХГФИ; Министерство здравоохранения УССР г. Харьков.
6. Учебный план по специальности 1905 – фармация от 30 апреля 1955 г. № 87/м / Министерство здравоохранения СССР. – Харьков.

АЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ МУСЕЙОН – ЦЕНТР МЕДИЧНОЇ Й ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ ЕПОХИ ЕЛЛІНІЗМУ

Котвіцька А. А., Горбаньов В. В.

Вступ. Розвиток сучасної медичної та фармацевтичної освіти й науки неможливо уявити без внеску видатних представників Александрійського мусейону. Дослідження наукової спадщини Мусейону є важливим з огляду на відтворення історичної достовірності та має безпосередній вплив на сучасний стан охорони здоров'я й фармації.

Метою дослідження є висвітлення наукової спадщини, аналіз поглядів та особистого внеску вчених Александрійського мусейону в розвиток медичної й фармацевтичної освіти та науки епохи еллінізму.

Основний матеріал дослідження. Одним з найбільш видатних центрів античної освіти та науки був Александрійський мусейон (*від грец. храм муз, пізніше музей*), який поєднував у собі дослідницьку академію та вищу школу. З давніх часів грецькі правителі мали звичай збирати при своєму дворі видатних вчених і поетів. Ці вчені не тільки безпосередньо обслуговували потреби держави (лікарі, інженери, поети, музиканти, організатори свят та ін.), але й примножували її міжнародне значення та сприяли формуванню потужного іміджу. З іншого боку, поети та музиканти з найдавніших часів утворювали особливі релігійні союзи зі змаганнями у співі та музиці. Такі союзи звичайно мали своїми верховними заступника-